

Pur periodisme de filtració

Vivim en l'època de la confusió més absoluta. Del *totum revolutum*. De l'embolica que fa fort. La davallada va començar després del 68, amb la fi de la utopia revolucionària. Després, es va agreujar amb l'ensulsiada dels bastions comunistes i la fi de la guerra freda. Ens hem quedat sense enemics, però també sense idees. Tant se val. Els bolxevics i el mur de Berlín ja són història. Ara tot resta trasbalsat: la política, l'economia, la moral, l'ètica, la sexualitat, les religions...; manquen referències ideològiques, patrons a estudiar, esquemes de comportament, guies de conducta... Hem admès sense esgarriar-nos-en que molts dirigents hagin perdut el nord i en contemplem el capteniment erràtic o caòtic amb ulls de benvolença. Vivim en una societat en què el sentit crític es cotitza a la baixa. Una societat en què les consultes del psicoanalistes són cada vegada més plenes, però en què ningú no vol reconèixer que ha perdut la brúixola i necessita ajuda exterior per a trobar el recte camí. La tàctica és d'anar tirant com es pot. O millor dit, la de fer-ho veure. L'expressió de moda és "saber estar", "ser políticament correcte", o coses així. És molt més important el *look* que no pas el contingut. Som a l'època del disseny i de les relacions públiques, la resta són collonades. I mentrestant, és clar, ens continuen donant garsa per perdiu. I tan tranquils.

La reflexió ve a tomb de la publicació, fa uns dies, pel diari *El Mundo*, d'un document confidencial de la Guàrdia Civil sobre ETA, presentat com un èxit del periodisme d'investigació més genuí. Conya marinera, perquè, en realitat, el document va ser filtrat pel director general de la Benemèrita per pressionar les autoritats franceses a fi que millorin la seva col·laboració amb Espanya en matèria antiterrorista basca. Els documents confidencials d'aquesta jeia no arriben a les redaccions dels diaris per casualitat. Aquí no hi ha "talps" periodístics d'alt nivell; hi ha personatges del poder amb interès a "filtrar" coses que afavoreixen els seus interessos en un moment determinat. Però, això, no queda gens bé de dir-ho, i menys encara de reconèixer-ho, perquè la cosa perd molt d'encant.

El llibre de Pilar Urbano *Yo entré en el CESID* és un altre exemple clar de la tècnica d'aixecar-nos la camisa. Es presenta com un treball de periodisme d'investigació, i la seva autora va de programa en programa, tant a la ràdio com a la televisió, explicant que bé que s'ho ha muntat per aconseguir que els oficials d'intel·ligència espanyols buidessin el pap. Però cal saber-ne molt poc de com funcionen aquestes coses per creure's una versió com aquesta. El llibre de la Pilar Urbano no té res de periodisme d'investigació. Es tan

sols una operació de relacions públiques del CESID, que l'ha escollida perquè sap que és una periodista de dretes, conservadora, fidel, i que no els sortirà amb cap ciri trencat. La Pilar Urbano és membre de l'Opus Dei i disposa de moltes fonts d'informació en l'àmbit de les forces armades, de les forces de seguretat i dels serveis secrets, també trufats de seguidors de monsenyor Escrivà de Balaguer. A partir d'aquí, tot són flors, violes i romaní.

Cap agent o ex-agent del CESID no parla sense autorització dels superiors. Això és una norma que va a missa. Pilar Urbano, pot dir el que vulgui, però la veritat és aquesta. Pilar Urbano ha escrit un llibre autoritzat i res més. Un llibre beneït pel CESID des del primer mo-

ment. Tan beneït, que Javier Calderón, el director, trucava personalment a determinats ex-membres per convidar-los a dinar i donar-los instruccions de parlar amb la periodista. Més facilitats, impossible.

El CESID necessitava refer la seva imatge pública, terriblement malmesa després de la pispada de documents del coronel Perote, de la dimissió del general Manglano, de les seves implicacions en la guerra bruta contra ETA i de tots els escàndols en què s'ha vist embolicat aquests últims temps, i que han portat els seus màxims dirigents davant els jutges de l'Audiència Nacional espanyola. Manera: encarregar un llibre favorable, sense arestes, que expliqués la cara amable dels seus espies i en deixés de costat les misèries i els *fiascos*. Això és el llibre de la Pilar Urbano. La resta són romanços de la Xina. ■

XAVIER VINADER

"Pilar Urbano ha escrit un llibre autoritzat i res més. Un llibre beneït pel CESID. Tan beneït, que Javier Calderón, el director, trucava a determinats ex-membres per donar-los instruccions de parlar amb la periodista."